

Gwneud cais ar-lein drwy'r Porth Cynllunio

Mae'r Porth Cynllunio yn galluogi defnyddwyr cofrestredig i lunio a chyflwyno ceisiadau ar-lein.

Gallwch gofrestru gyda'r Porth Cynllunio drwy glicio ar y ddolen 'Sign Up' yng nghornel dde uchaf unrhyw dudalen ar y wefan.

Darperir y gwasanaeth fel y gellir, yn y rhan fwyaf o achosion, gwblhau pob rhan o gais a'i chyflwyno'n electronig, gan gynnwys talu.

Arfer gorau o ran gwneud cais ar-lein

- **Cliriwch storfa eich porwr** cyn mewngofnodi i'r Porth Cynllunio - bydd hyn yn sicrhau bod y system yn llwytho'r wybodaeth i mewn i'ch cais yn gywir ac na fydd yn dangos unrhyw wybodaeth sydd wedi dyddio. [Dysgwch sut i glirio storfa eich porwr](#) (yn Saesneg).
- **Dechreuwch sesiwn newydd** drwy fynd i <https://www.planningportal.co.uk/> a mewngofnodi gan ddefnyddio'r ddolen yng nghornel dde uchaf y dudalen cyn dechrau cais neu fynd i'ch rhestr ceisiadau.
- **Enwch eich cais gan ddefnyddio cyfeiriad y safle** – bydd hyn yn eich galluogi i'w nodi yn hawdd yn ddiweddarach ac yn helpu'r Awdurdod Cynllunio Lleol (ACLI) i nodi eich cais pan fydd yn ei dderbyn.
- **Cwblhewch y ffurflenni gan ysgrifennu brawddegau â** llythrennau mawr a bychain yn y ffordd arferol, a phriflythyren ar ddechrau pob brawddeg - er mwyn helpu'r ACLI i'w brosesu.
- **Archifwch eich cais** ar ôl i'r ACLI ei dderbyn. Byddwch yn gwybod bod yr ACLI wedi derbyn y cais pan fydd ei statws yn newid i 'Trosglwyddwyd'.

Llunio cais newydd

Gallwch ddechrau llunio cais newydd drwy glicio ar y ddolen 'Dechrau cais', sef y ddolen gyntaf yn y rhestr 'Ceisiadau' ar waelod pob tudalen ar y wefan. Mae angen tri manylyn sylfaenol ar bob cais, sef:

1. **Enw** - Enw i'ch cais, **rydym yn awgrymu defnyddio cyfeiriad y safle**
2. **Lleoliad** - Lleoliad eich datblygiad (mae hyn hefyd yn nodi'r Awdurdod Cynllunio Lleol (ACLI) perthnasol ar gyfer y safle hwnnw).
3. **Math** - Y math o gais sydd ei angen arnoch (efallai y byddwch am gysylltu â'ch ACLI er mwyn trafod hyn neu [weld manylion y mathau a gais a gynigir gennym](#) (yn Saesneg)).

Ar ôl i chi gadarnhau'r manylion sylfaenol hyn, caiff eich cais newydd ei lunio ei gadw yn barod i chi ddechrau ei gwblhau. Caiff ei storio o dan y tab 'Drafft' yn eich rhestr 'Fy ngheisiadau' hefyd rhag ofn y byddwch am ddychwelyd i weithio arno yn ddiweddarach.

Gellir gweld rhestr 'Fy ngheisiadau' drwy'r ail ddolen yn y rhestr 'Ceisiadau' ar waelod pob tudalen ar y wefan.

Eich cais ar-lein

Pan fyddwch wedi llunio cais newydd neu pan fyddwch yn gallu cael gafael ar un sy'n bodoli eisoes o restr 'Fy ngheisiadau', eir â chi i'r tab **'Trosolwg'** ar gyfer y cais hwnnw. Mae'r sgrîn hon yn eich galluogi i weld a rheoli manylion eich cais.

Mae'r sgrîn hon yn arddangos enw'r cais, ei rif cyfeiriad ar y Porth Cynllunio, y math o ganiatâd a geisir, yr Awdurdod Cynllunio Lleol (ACLI) sy'n gyfrifol am benderfynu ar eich cais, a'r statws a'r dyddiad y gwnaethoch lunio'r cais gyntaf.

Newidiadau

O'r fan hon, gallwch hefyd ddiwygio cais a gyflwynwyd yn flaenorol drwy ddewis 'Newid' ym mlwch manylion y cais.

[Gweld rhagor o wybodaeth am ddiwygio cais](#) (yn Saesneg).

Noder: ar ôl i chi ddiwygio cais, bydd angen i chi ddilysu (gwirio) y ffurflenni a chyflwyno'r cais unwaith eto er mwyn anfon y diwygiadau i'r ACLI.

Er mwyn helpu'r ACLI gyda'ch cais diwygiedig, rydym yn argymhell y dylech atodi dogfen ychwanegol sy'n nodi'r diwygiadau a wnaed gennych.

Broses o wneud cais ar-lein

Gan ddefnyddio'r tabiau i'r dde o **'Trosolwg'** gallwch gwblhau'r tasgau canlynol:

1. **Ffurflenni** - Cwblhau'r ffurflen gais (mae hefyd yn rhestru pob adran o'r ffurflen)
2. **Dogfennau Ategol** - Atodi dogfennaeth ategol
3. **Ffioedd** - Cyfrifo'r ffioedd am y cais
4. **Gwirio, Talu a Chyflwyno** –
  - Cadarnhau bod y cais yn gyflawn ac yn barod i'w gyflwyno
  - Talu'r ffi gwneud cais
  - Cymeradwyo a chyflwyno'r cais i'r ACLI perthnasol

Bydd adran nesaf y ddogfen hon yn nodi'r tasgau hyn.

1. Ffurflenni - Cwblhau'r ffurflen gais

Mae eich ffurflen yn cynnwys cyfres o gwestiynau y mae'n rhaid ateb pob un ohonynt er mwyn galluogi'r Awdurdod Cynllunio Lleol (ACLI) i benderfynu ar eich cais.

Rydym yn argymhell y dylech ateb y cwestiynau yn eu trefn am y bydd y system yn dileu (cysgodi) unrhyw gwestiynau nad oes eu hangen yn awtomatig, h.y. os yw eich atebion i gwestiynau blaenorol yn golygu nad yw cwestiynau dilynol yn berthnasol mwyach.

Mae gan y rhan fwyaf o'r cwestiynau yn y ffurflen destun cymorth i'ch helpu i'w cwblhau. Gallwch weld y testun cymorth hwn drwy glicio ar 'Help' yng nghornel dde uchaf y cwestiwn.

Ar ôl i chi gofnodi manylion ar gwestiwn, cliciwch y botwm 'nesaf'. Bydd hyn yn cadw'r manylion a gofnodwyd hyd yma ac yn mynd â chi i'r cwestiwn nesaf.

Dylech bob amser glicio 'nesaf' hefyd cyn clicio ar dab arall neu adael y cais am y bydd hyn yn sicrhau y caiff y manylion a gofnodwyd gennych eu cadw ar gyfer yr adeg pan fyddwch yn dychwelyd i'r ffurflen.

Ar ôl i chi lenwi'r ffurflen, dylai pob cwestiwn ymddangos fel 'Cyflawn'. Os bydd unrhyw un yn ymddangos fel 'Anghyflawn' bydd angen i chi dychwelyd i'r cwestiwn hwnnw unwaith eto drwy glicio ar ei ddolen a gwneud yn siŵr bod pob adran o'r cwestiwn wedi'i hateb.

Os byddwch o'r farn nad yw'r cwestiwn sy'n cael ei ofyn yn berthnasol i'ch cais dylech nodi '*amherthnasol*' o fewn yr adran berthnasol. Fodd bynnag, dylech gysylltu â'ch ACLI er mwyn sicrhau nad oes angen i chi ateb y cwestiwn hwn er mwyn iddo ddilysu eich cais.

Dylech hefyd gysylltu â'ch ACLI os bydd gennych unrhyw ymholiadau cynllunio am eich cais. Gallwch ddod o hyd i'w fanylion cyswllt gan ddefnyddio [ein swyddogaeth 'Dod o hyd i'ch awdurdod cynllunio lleol'](#)

2. Dogfennau Ategol - Atodi dogfennaeth ategol

Mae'r rhan fwyaf o geisiadau yn gofyn am fwy o wybodaeth nag y gall y ffurflen gais yn unig ei darparu.

Dogfennau gorfodol

Ni fydd yr Awdurdod Cynllunio Lleol (ACLI) yn gallu prosesu eich cais oni fydd yr **holl** ddogfennaeth ategol orfodol wedi'i darparu.

Noder: Oni wneir **o leiaf un** atodiad o fewn **pob maes gorfodol** ar adran y Dogfennau Ategol, ni fydd y system yn caniatáu i chi gyflwyno eich cais.

Ceir dwy lefel o ddogfennau gorfodol, sef cenedlaethol a lleol:

- **Cenedlaethol** - Bydd y gwasanaeth ymgeisio yn dweud wrthyich pa ddogfennaeth orfodol y bydd angen i chi ei darparu er mwyn ategu eich cais.
- **Lleol** - Bydd yr ACLI wedi llunio rhestr (sydd ar gael fel arfer o ddolen yn y panel ar ochr dde sgrîn y dogfennau ategol a elwir yn "Gofynion cais am ganiatâd cynllunio") sy'n nodi unrhyw ddogfennaeth benodol sydd ei hangen er mwyn ategu'r cais yn ychwanegol at y gofynion cenedlaethol.

Ar gyfer unrhyw ymholiadau dilysu, cysylltwch â'ch ACLI.

Dogfennau dewisol

Gallwch hefyd atodi unrhyw ddogfennaeth berthnasol arall a fydd yn helpu'r ACLI i benderfynu ar eich cais, yn eich barn chi.

Cyfyngiadau ar ddogfennau ategol

Wrth lanlwytho dogfennau ategol i'w cyflwyno'n electronig ni ddylai ffeiliau unigol fod yn fwy na 5MB.

[Gweld canllawiau pellach ar leihau maint ffeil eich atodiadau](#) (yn Saesneg).

Dim ond y mathau canlynol o ffeiliau y gellir eu lanlwytho i'ch cais ar-lein:

- Adobe PDF - .pdf
- Delweddau - .bmp, .gif, .jpg / .jpeg, .png, .tif
- CAD (HPGL) - .plt
- Microsoft Office - .doc / .docx, .xls / .xlsx
- Testun - .rtf, .txt
- Fideo - .avi, .mov, .mp4 .mpg / .mpeg, .wmv
- GML - .gml

Enw'r ffeil - Y cymeriadau a gefnogir o fewn enw ffeil yw:

- Y llythrennau A i Z
- Y rhifau 0 i 9
- Y cymeriadau:
  - " " (gofod)
  - "-" (dash)
  - "_" (tanlinellu)
  - "(" (braced agored)
  - ")" (cromfachau agos)
  - "." (atalnod llawn) a ddefnyddir i wahanu enw a math o ffeil

Os byddwch am gyflwyno dogfennaeth ategol gan ddefnyddio unrhyw ddull arall, rydym yn argymhell y dylech ddefnyddio'r mathau hyn o ffeiliau lle bynnag y bo modd. Os byddwch am ddefnyddio unrhyw fath arall o ffeil, dylech holi eich Awdurdod Cynllunio Lleol (ACLI) cyn cyflwyno eich cais am ei bod yn bosibl na fydd yn gallu derbyn y ffeil.

Os na all yr ACLI weld ffeil atodedig efallai y gofynnir i chi ei darparu unwaith eto mewn math o ffeil y gall ei defnyddio neu ddarparu copi caled o'r wybodaeth.

Atodi cynlluniau a lluniadau

Mae'n **rhaid** sicrhau bod bar graddfa, mesurau allweddol, cyfeiriad y Gogledd, y maint papur gwreiddiol a'r raddfa wreiddiol (e.e. 1:200 ar A3) wedi'u marcio'n glir ar unrhyw gynlluniau a lluniadau.

Er nad yw'n orfodol gwneud hynny, bydd cyflwyno cynlluniau a lluniadau ar A3 yn helpu'r ACLI i broesu eich cais yn fwy effeithlon. Er enghraifft, ystyriwch roi llai o weddluniau ar dudalennau llai o faint, hyd yn oed os bydd hyn yn golygu cyflwyno mwy o ddogfennau. Byddem hefyd yn argymhell defnyddio lliw dim ond lle y bo angen gwneud hynny am y gall hyn gynyddu meintiau ffeiliau yn sylweddol.

Arfer gorau o ran dogfennau ategol

Mae sawl ffordd y gallwch helpu'r ACLI sy'n derbyn eich cais i'w brosesu yn fwy effeithlon, fel a ganlyn:

- Mae Fformat Dogfen Gludadwy (PDF) yn fformat ffeil agored dibynadwy yr ymddiriedir ynddo a ddefnyddir i drosi bron unrhyw ddogfen i fformat safonol y diwydiant y gellir ei ddarllen yn hawdd. Mae trosi neu sganio ffeiliau lluniadau gwreiddiol i fformat PDF yn lleihau maint y ffeil wreiddiol, tra'n sicrhau cyfanrwydd y ffeil ac yn diogelu gwybodaeth y ffeil ffynhonnell.
- Sicrhewch fod y ffeiliau wedi'u cyfeiriadu'n gywir wrth eu lanlwytho. Dylid cadw'r ffeil â'r cyfeiriadedd y dylid ei gweld ynddo, sef tirlun neu bortread.
- Lle bynnag y bo modd, ceisiwch fformatio eich cynlluniau a'ch gweddluniau ar bapur maint A3 (neu leihau'r gwreiddiol i A3). Mae hyn yn lleihau'r amser a'r costau argraffu i'r ACLI pan fydd angen copïau wedi'u hargraffu at ddibenion ymgynghori.
- Gwnewch yn siŵr eich bod yn nodi maint gwreiddiol y ddalen a'r raddfa ddylunio wreiddiol yn glir, cynnwys bar graddfa a mesurau allweddol a fydd yn ei gwneud yn bosibl i'ch llun gael ei atgynhyrchu yn ôl graddfa yn gywir ar sgrîn mewn unrhyw faint.
- Os byddwch yn lleihau eich dyluniad gwreiddiol i faint A3 i'w gyflwyno, sicrhewch eich bod yn nodi maint gwreiddiol y ddalen neu'r raddfa wreiddiol, yn ogystal â maint y ddalen a leihawyd (e.g. Graddfa 1:500 ar A2, maint gwreiddiol, a leihawyd i A3). Hefyd, sicrhewch fod modd darllen arnodiadau a thestun arall pan fyddant wedi'u lleihau.
- Wrth ddefnyddio fformatau ffeiliau cywasgedig (jpg/jpeg, pdf, avi, wmv) dylech sicrhau bod y ddogfen o ansawdd digon da ac yn ddigon eglur, neu efallai y gofynnir i chi ei ailgyflwyno.
- Peidiwch â defnyddio exe, zip na fformatau archif eraill am fod meddalwedd ddiogelwch fel arfer yn nodi bod y fformatau hyn yn rhai risg uchel ac efallai na chânt eu trosglwyddo i'r ACLI yn gywir.

Noder: Ni all yr ACLI gofrestru cais nes iddo gael yr holl ddogfennaeth ategol.

Felly, rydym yn argymhell y dylech gyflwyno popeth ar-lein lle bynnag y bo modd, yn hytrach nag anfon rhywfaint o wybodaeth drwy'r post, er mwyn osgoi unrhyw oedi wrth gofrestru eich cais.

3. Ffioedd - Cyfrifo'r ffioedd am y cais

Mae'r cyfrifwr ffioedd wedi'i ddarparu fel y gallwch, drwy ddewis y blychau ticio perthnasol, gyfrifo pa ffi sydd angen ei thalu am eich cais.

Noder: er bod pob ymdrech wedi'i gwneud er mwyn sicrhau bod y ffi wedi'i chyfrifo'n gywir, yr Awdurdod Cynllunio Lleol (ACLI) perthnasol yn unig sy'n gyfrifol am benderfynu a yw'r ffi yn gywir. Ar ôl i chi gyflwyno cais, caiff y ffi ei wirio gan yr ACLI a bydd yn cadarnhau a yw'r ffi yn gywir.

Os ydych yn gwneud cais i gael eich eithrio rhag talu (e.e. os yw'r gwaith arfaethedig yn ymwneud â darparu mynediad i bobl anabl i adeilad), neu os ydych yn gwneud cais i dalu ffi ostyngol (e.e. os yw'n ddatblygiad gan gyngor plwyf), efallai y bydd rhai ACLLau yn gofyn i chi atodi datganiad i'ch cais yn nodi'r manylion priodol (bydd angen i chi gysylltu â'ch awdurdod cyn i chi gyflwyno'r datganiad hwn.

4. Gwirio, Talu a Chyflwyno – Cwblhewch y cais ar-lein

Gwirio

Ar ôl i chi gwblhau'r ffurflenni, ychwanegwch ddogfennaeth ategol a chyfrifwch y ffioedd, bydd y system yn gwirio'r cais cyfan ac yn sicrhau bod yr holl wybodaeth a chamau gorfodol wedi'u cwblhau.

Ni fyddwch yn gallu cyflwyno'r cais nes i chi gwblhau'r cam 'Gwirio'.

Os na fyddwch wedi cwblhau unrhyw ran o'r cais, caiff y rhain eu nodi gan y system, h.y. bydd 'incomplete' yn ymddangos wrth ochr yr adran neu'r rhan o'r ffurflen sy'n cynnwys gwybodaeth sydd ar goll neu wybodaeth anghywir. Er mwyn cywiro'r rhan hon cliciwch ar y ddolen a bydd y system yn mynd â chi i'r rhan o'r ffurflen sydd angen ei chwblhau.

Ar ôl cwblhau pob cam o'r cais gallwch dalu am y cais a'i gyflwyno i'r Awdurdod Cynllunio Lleol (ACLI).

Er mwyn parhau i 'Talu' am y cais a'i 'Chyflwyno' bydd angen i chi glicio'r botwm 'Proceed to Pay & Submit' yng nghornel dde isaf sgrîn 'Gwirio'.

Talu a Chyflwyno

Ar ôl iddo basio'r gwiriadau bod popeth wedi'i gwblhau, gallwch dalu am eich cais a'i gyflwyno. Yr opsiynau talu a arddangosir yw'r rhai a gynigir gan yr ACLI sy'n prosesu eich cais.

Noder: Ni all yr ACLI gofrestru cais nes i'r ffi gywir gael ei derbyn. Felly, rydym yn argymhell y dylech dalu ar-lein neu dros y ffôn neu hytrach nag anfon sieciau er mwyn osgoi unrhyw oedi wrth gofrestru eich cais.

Bydd y rhan fwyaf o Awdurdodau Cynllunio Lleol (ACLLau) yn derbyn y tri opsiwn talu canlynol:

1. **Ar-lein** - Talu'n ddiogel ar-lein gan ddefnyddio cerdyn credyd neu ddebyd
2. **Siec** - Bydd y system yn nodi i bwy y dylech dalu'r siec ac i ble y dylech ei phostio pan fyddwch yn dewis yr opsiwn hwn ac yn cyflwyno'r cais.

Wrth gyflwyno sieciau, sicrhewch eich bod yn ysgrifennu rhif cyfeirnod y cais a chyfeiriad y safle ar gefn y siec ac unrhyw lythyr eglurhaol.

3. **Ffôn** - Bydd y system yn darparu rhif taliadau ffôn yr ACLI pan fyddwch yn dewis yr opsiwn hwn ac yn cyflwyno'r cais.

Bydd rhai ACLLau hefyd yn derbyn taliadau drwy Drosglwyddiad BACS neu drwy system dalu eu gwefan eu hunain. Os byddwch yn dewis un o'r opsiynau hyn, bydd y system yn rhoi rhagor o wybodaeth i chi am wneud y taliad ar ôl i'r cais gael ei gyflwyno.

Bydd clicio ar y botwm 'Talu a Chyflwyno' yn cyflwyno'r ffurflen gais a'r wybodaeth ategol i'r ACLI.

Ar ôl i chi gyflwyno eich cais

Os na wnaethoch ddefnyddio'r opsiwn talu 'Ar-lein', caiff manylion am sut i dalu'r ffi gan ddefnyddio'r dull a ddewiswyd gennych eu harddangos ar y sgrîn 'cadarnhau cyflwyno'.

Noder: Ni all yr ACLI gofrestru cais nes i'r ffi gywir gael ei derbyn.

Gallwch weld y cais a gyflwynwyd gennych a chael mynediad iddo am ddwy flynedd ar ôl y dyddiad cyflwyno ar sgrîn 'Fy ngheisiadau', ar ôl hynny caiff ei archifo.

Newidiadau

O'r fan hon, gallwch hefyd ddiwygio cais a gyflwynwyd yn flaenorol drwy ddewis 'Newid' ym mlwch manylion y cais.

[Gweld rhagor o wybodaeth am ddiwygio cais](#) (yn Saesneg).

Noder: ar ôl i chi ddiwygio cais, bydd angen i chi ddilysu (gwirio) y ffurflenni a chyflwyno'r cais unwaith eto er mwyn anfon y diwygiadau i'r ACLI.

Er mwyn helpu'r ACLI gyda'ch cais diwygiedig, rydym yn argymhell y dylech atodi dogfen ychwanegol sy'n nodi'r diwygiadau a wnaed gennych.

Beth sy'n digwydd nesaf?

Ar ôl i'r Awdurdod Cynllunio Lleol (ACLI) dderbyn eich cais yn llwyddiannus byddwch yn cael neges e-bost yn cadarnhau hynny gan y Porth Cynllunio. Bydd y neges e-bost hon yn cynnwys rhif cyfeirnod unigryw y dylid ei ddyfynnu ym mhob gohebiaeth â'r ACLI. Mae eich rhif cyfeirnod hefyd ar gael o'r dudalen 'Trosolwg o'r cais'.

Noder: Nid yw'r neges e-bost gan y Porth Cynllunio yn golygu bod eich Awdurdod Cynllunio Lleol wedi derbyn eich cyflwyniad electronig yn ffurfiol.

Ar ôl i'r ACLI gael eich cais, eich dogfennau ategol a'ch taliad, bydd yn ei gofrestru a'i ddilysu o fewn ei brosesau llif gwaith a'i amserlenni arferol. Os bydd angen rhagor o wybodaeth ar yr ACLI neu os bydd ganddo unrhyw ymholiadau bydd yn cysylltu â chi yn uniongyrchol.

Er mwyn cael rhagor o wybodaeth am hynt eich cais ar-lein cysylltwch â'ch awdurdod lleol gan ddyfynnu eich rhif cyfeirnod.

Gofyn am help

Cwestiynau penodol, talu ar-lein ac ar ôl cyflwyno eich cais

Os bydd gennych gwestiwn penodol am eich cais (er enghraifft ymholiad ynglŷn â ffioedd, gofynion ar gyfer dogfennau ategol neu atebion i gwestiynau penodol) dylech gysylltu â'r Awdurdod Cynllunio Lleol (ACLI) perthnasol.

Ni all y Porth Cynllunio ateb cwestiynau o'r fath am eu bod yn dod o dan awdurdodaeth yr ACLI.

Dylech hefyd gysylltu â'r ACLI yn uniongyrchol os bydd gennych broblem o ran prosesu taliad ar-lein am gais am fod yr unig systemau talu ar-lein yn cael eu rheoli gan yr ACLlau yn unigol ac NID gan y Porth Cynllunio.

Ar ôl i'r cais gael ei gyflwyno bydd yr awdurdod yn gallu helpu gydag unrhyw ymholiadau.

Cymorth gyda'r system gwneud cais ar-lein a chymorth technegol

Mae'r Porth Cynllunio yn cynnig sawl opsiwn ar gyfer cymorth gyda'r system gwneud cais, sef:

- **Canolfan Gymorth** - Os ydych yn cael anawsterau gyda'r system gwneud cais gall ein canolfan gymorth ddarparu dolenni i wybodaeth ddefnyddiol a/neu fanylion cyswllt ein desg gymorth, yn seiliedig ar eich problem benodol:

[Lansio canolfan gymorth y Porth Cynllunio](#) (yn Saesneg)

- **Cwestiynau Cyffredin** - Atebion i'n hymholiadau mwyaf cyffredin am y system gwneud cais ar-lein a llawer o feysydd eraill y Porth Cynllunio:

[Gweld Cwestiynau Cyffredin y Porth Cynllunio](#) (yn Saesneg)